

Rom 14, 10

10: Men hvorfor dømmer du din bror? Eller hvorfor viser du forakt for din bror? For vi skal alle stilles fram for Kristi domstol.

Først har nå Paulus brukt mange sannheter for å formane til ikke å dømme eller forakte brødre. Han har minnet om at broderen er en annens tjener (v. 4). Videre at det han gjør, det gjør han for Herren (v. 6). Og at begge disse forholdene bygger på Kristi død og oppstandelse (v. 9). Så vender han seg nå med et refsende spørsmål både til de svake, som fristes til å dømme, og til de som er sterke, som fristes til å forakte sin bror (v. 3). Til de første sier han: (sv.) Men du, varför dömer du din broder? Du som bundet opp av din samvittighet holder deg strengt etter den gamle loven; hvorfor dømmer du din bror som med bakgrunn i forkynnelsen og sin overbevisning lever mer fritt? Du nøyer deg altså ikke med at du for din egen del skal ha "en ren samvittighet", og holder din måte å tenke og leve på som den riktige. Men du vil gjøre det samme til en regel også for alle andre. Og så fordømmer du dem som ikke lar seg påvirke av deg - selv om de handler etter sin beste overbevisning om hva som er Guds vilje. Da faller du nettopp i den synden Paulus her påtaler; du "dømmer din bror".

Eller (sv: du andre) hvorfor viser du forakt for din bror? Du har fått nåde til å oppfatte Guds råd til frelse for menneskene med større klarhet, så du innser at den forbilledlige loven hadde sitt mål og sin slutt i Kristus. Men hvorfor forakter du så din svakere bror som ennå ikke har sett dette? Kanskje han virker merkelig og lite opplyst, men han kan likevel være likeså oppriktig og trofast mot Gud som du. Og "Herrens øyne se etter trofasthet". Herren elsker like varmt det svakeste barnet. Og i sin nåde og trofasthet vil han oppdra det for det samme evige riket, og gi det den samme himmelske arv som deg. Da er altså denne merkelige og lite opplyste kristne også omsluttet av Guds høyeste kjærlighet -! Hvordan kan da du våge å forakte ham? Det er dette apostelen vil ha fram her. Men i tillegg til disse anklagende spørsmålene føyer han ennå en påminnelse til; om at Herren alene skal være vår dommer.

For vi skal alle stilles fram for Kristi domstol. Du som dømmer eller forakter din bror; du tar deg til rette i Kristi majestetiske, suverene embete! Din bror lever under Kristi herredømme og skal dømmes bare av ham. - Men her merker vi på ny hvilken form for utillatelig "dømming" det er tale om; det å dømme over skjulte og tvetydige forhold. Mens derimot det mennesket som lettsindig forakter Kristi evangelium, og med klare og tydelige ord eller gjerninger beviser dette, er allerede dømt. Og det å holde fram Guds dommer over slike mennesker, er ikke å "dømme" eller gjøre noe som er galt (1Tim 5: 24). Når tvert imot slike som åpenbart lever i strid med Guds ord, samtidig aksepteres som kristne, da er det en like stor styggedom i Herrens øyne som å fordømme den rettferdige (Ord 17: 15). Men å dømme den som i det åpenbare lever som en bror, som ikke hverken i åpenbare ord eller gjerninger forneker evangeliet - og dermed dømme over hjertets innerste tilstand, innerste bakgrunn for

handlingene, - det er å bemektige seg den evige dommerens suverene rett. Han vil være alene om å ransake og dømme hjertene.

La oss så legge oss denne apostelens påminnelse på hjertet: "Vi skal alle stilles fram for Kristi domstol"! - Det samme som han også minner om i 1Kor 4: 5. Bare Herren Kristus, "som lever og var død, ... og har nøklene til dødsriket og til døden" (Åp 1: 18), bare han innehar retten til å dømme. Og bare han er det som har mulighet til å ransake hjertene. En dag skal han sitte på sin herlighets trone, og da skal vi alle sammen, uten unntak, dømmes av ham. Først da vil alle hjertets hemmeligheter bli avslørt. Da vil det bli åpenbart om våre gode gjerninger har vært frukt av troen og kjærligheten til Kristus. Eller om vi bare har vært opptatt med å tjene oss selv eller andre mennesker, men ikke har tjent denne kongen. For så langt kan vår natur og egenrettferdighet gå i fromhet at vi gjerne er opptatt med å hjelpe våre medmennesker, vise medynk med nøden og gjøre godt mot mange mennesker. Fremdeles kan vi likevel være fullstendig døde overfor Kristus, og lever ikke for ham eller hans rike.

Men alle de som har levd for ham, vært drevet av hans kjærlighet, frelst av hans nåde, - enten de nå har lykkes godt eller dårlig i det å oppfatte og gjøre hans vilje i alle ting, - de skal, når han kommer tilbake, bli innbudt til hans rike. De skal høre ham si til dem: "Alt det dere gjorde mot en av de minste av disse mine brødre, det gjorde dere mot meg". På den andre siden har vi dem som levde for seg selv, som med sin lommebok, sine anlegg og alle sine fortrinn ikke har villet tjene ham. De har bare vært opptatt med seg selv, sitt eget velbehag og ære, - selv om det nok også kan ha skjedd gjennom mang en veldedighet mot de fattige. De har ikke gjort det for hans skyld, drevet av hans frelsende nåde, men bare naturlig påvirket av nøden. Kanskje de har håpet på en lønn i evigheten, eller til og med bare på heder og lønn fra mennesker. Da kan ikke dommeren på den siste dag si: "dere gjorde det mot meg"! Dette er alle disse som ikke levde for Herren. Disse skal vises bort til evig straff. Det uttaler han selv, den nådige, men rettferdige dommeren (Mat 25: 31-46). Måtte vi alle i tide bli klar over dette!

Kristi egen skildring av den siste dommen har stor betydning. Først og fremst fordi det er han, dommeren selv, som har uttalt dette. Dernest på grunn av den tankevekkende lærdommen; at det altså er etter våre gjerninger - men ikke etter vår fortjeneste, vi skal dømmes -! Men etter våre gjerninger - utelukkende fordi disse dypest sett bare er "bevisførsel i retten" på et bestemt forhold: Om vi elsket ham så høyt at vi ville tjene ham i hans brødre. Bare dette er det han taler om. Han taler ikke om hva vi har fortjent med våre gjerninger -. Verken synden i Guds barns gjerninger, eller de vantros vakre gjerninger blir nevnt -. Bare tegnene eller bevisene, enten på tro eller vantro.

Herren vil altså selv være den som dømmer oss. Være den eneste som ransaker alles hjerter, som kan trenge igjennom og dømme hva som var bakgrunnen for hver enkelt handling, bedømme hjertets innerste tilstand og hensikt med alt. Men da må også vi vokte oss vel for å trenge oss inn i dette hans embete, opphøye oss til å delta i noe som bare tilkommer ham. Som allerede nevnt er det

noe ganske annet når åpenbare ord og gjerninger bare vitner om mangel på syndserkjennelse og vilje til å omvende seg. Men når vi med vår dom trenger inn i hjertets skjulte liv og hensikter, bare etter hva vi selv opplever, oppfatter eller antar om vår bror, - og som strir mot hans egen bekjennelse, - det er å trenge seg inn i Kristi dommerembete.

Så lenge et menneske selv bekjenner troen på Kristus, og livet vitner om anger over synd, trang etter helliggjørelse, til å leve etter Guds lov, kjærlighet til brødrene osv. - da skal vi våkte oss vel for å tenke eller felle den dom at de ikke er frelst. Selv om de på enkelte områder, i tanker eller livsmønster, viker av fra det som er vår oppfatning og vår måte. På deres egen bekjennelse bør vi da tro at de "gjør det for Herren". Og så overlate til Herren å dømme hjertets hemmeligheter. Det er dette apostelen vil ha fram her. Så kommer han med et ord fra Skriften om Herren Kristi suverene rett til å dømme: